

Πρέπει νὰ πιστεύουμε στὰ ὄνειρα; (Λαμπρόπουλος Βαρνάβας Ἀρχιμανδρίτης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη](#)

Πρέπει νὰ δίνωμε σημασία στὰ ὄνειρα;

Ἐνα ἐρώτημα πὸν μᾶς ἀπασχολεῖ συχνά. Μᾶς ἀπασχολεῖ ἐντονότερα, μετὰ ἀπὸ μία νύκτα πὸν εἶδαμε κάποιον τρομακτικὸ ὄνειρο. Καὶ ὄχι σπάνια μᾶς συγκλονίζει τὸ γεγονὸς ὅτι κάποιον ὄνειρο πὸν εἶδαμε, βγήκε ἀληθινό! Τότε εἶναι πὸν θεωροῦμε ἢ πίστη μας στὰ ὄνειρα. Καὶ σιγὰ-σιγὰ κατανατᾶμε νὰ τὰ θεωροῦμε ΣΙΓΟΥΡΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ γιὰ τὸ τί θὰ μᾶς συμβεῖ στὸ μέλλον.

Πρέπει, λοιπόν, νὰ πιστεύουμε στὰ ὄνειρα;

Ἄς μὴ βιαστοῦμε νὰ δώσουμε ἀπάντηση. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ δίνουμε βιαστικὲς ἀπαντήσεις σὲ ἐρωτήματα τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Οὔτε πρέπει νὰ στηριζόμαστε

μόνο στη δική μας «σοφία» και στη δική μας «πείρα» για να απαντήσουμε σε τέτοια έρωτήματα. Ἴας μὴν εἴμαστε τόσο σίγουροι, ὅτι τὰ ξέρουμε ὅλα! Καὶ ἄς ἔχουμε τὴν σύνεση νὰ ρωτᾶμε τοὺς ΑΛΗΘΙΝΑ ΣΟΦΟΥΣ καὶ ΑΛΗΘΙΝΑ ΠΕΠΕΙΡΑΜΕΝΟΥΣ δασκάλους καὶ ὁδηγοὺς τῆς πνευματικῆς ζωῆς: τοὺς ΑΓΙΟΥΣ.

Κάτω, λοιπόν, ἀπὸ τὸ δικό τους φῶς, κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῶν ἁγίων ἄς ἐξετάσουμε πρῶτα, κάποια ἐπὶ μέρους έρωτήματα. Καὶ οἱ ἀπαντήσεις σ' αὐτὰ τὰ έρωτήματα, θὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ ἀπαντήσωμε καὶ στὸ έρώτημα, ἂν τελικὰ πρέπει νὰ δίνωμε σημασία στὰ ὄνειρα.

1ο έρώτημα: ΑΠΟ ΠΟΙΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ;

Ἀπάντηση: Τρεῖς εἶναι οἱ αἰτίες πού προκαλοῦν τὰ ὄνειρα:

- α. Οἱ δικές μας έπιθυμίες καὶ σκέψεις κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἡμέρας,
- β. ὁ Θεὸς καὶ τὸ θέλημά Του, καὶ
- γ. ὁ διάβολος καὶ οἱ παγίδες του.

Τὴν πρώτη αἰτία τὴν καταλαβαίνομε καλά, ἂν θυμηθοῦμε τὴν παροιμία: «ὁ πεινασμένος, στὸν ὕπνο του καρβέλια βλέπει». Κατὰ παρόμοιο τρόπο, ὅπως μᾶς έξηγεῖ ὁ ἅγιος Μάξιμος, καὶ ὁ διψασμένος βλέπει νερό. Ὁ γαστρίμαργος φαντάζεται ποικιλίες φαγητῶν. Ὁ φιλήδονος φαντάζεται μορφές γυναικῶν. Ὁ κενόδοξος ὄνειρεύεται δόξες καὶ χειροκροτήματα. Ὁ φιλάργυρος βλέπει ὅτι κέρδισε τὸ λαχεῖο. Ὁ μνησίκακος ὄνειρεύεται τὴν εκδίκηση κατὰ τοῦ ἄνθρωπου πού τὸν λύπησε. Καὶ ὁ φθονερός παραμιλάει ἀπὸ τὴν χαρά του, ὅταν ὄνειρευτεῖ ὅτι ὑποφέρει ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον φθονεῖ.

Τὰ πιὸ συνηθισμένα, λοιπόν, ὄνειρα ἔχουν τὴ ρίζα τους στὰ δικά μας πάθη καὶ στὶς δικές μας έπιθυμίες. Ὅχι στὸν Θεὸ ἢ στὸν διάβολο. Τὸ πολὺ-πολὺ νὰ βρεῖ εύκαιρία ὁ διάβολος εκμεταλλευόμενος τὰ πάθη καὶ τὶς έπιθυμίες μας, νὰ μᾶς έμπαίξει καὶ νὰ μᾶς ξεγελάσει. Καὶ νὰ μᾶς παρουσιάσει στὸν ὕπνο μας, τὰ ὁποιαδήποτε «καρβέλια», μὲ τέτοιο τρόπο πού νὰ νομίσουμε ὅτι μᾶς τὰ στέλνει ὁ Θεός!

Ὅταν, λοιπόν, δοῦμε στὸν ὕπνο μας ὅτι ικανοποιήθηκε κάποια έντονη έπιθυμία μας, ἄς μὴ βιαστοῦμε νὰ βγάλουμε τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἰσακούσθηκαν . . . οἱ προσευχές μας! Ἴας μὴν εἴμαστε σίγουροι, ὅτι ἔτσι μᾶς θυμήθηκε ὁ Θεός! Ἴσως . . . κάποιος ἄλλος μᾶς θυμήθηκε, καὶ βρῆκε τὴν εύκαιρία νὰ μᾶς κοροϊδέψει.

2ο έρώτημα: ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΜΕ ΣΙΓΟΥΡΙΑ ΝΑ ΔΙΑΚΡΙΝΟΥΜΕ ΑΠΟ ΠΟΥ ΠΡΟΗΛΘΕ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ ΕΙΔΑΜΕ;

Ἀπάντηση: Μόνο οἱ ἅγιοι ἔχουν τόσο φωτισμένη διάκριση, ὥστε νὰ ξεχωρίζουν, ἂν κάποιο ὄνειρο προέρχεται σίγουρα ἀπὸ τὸν Θεὸ ἢ ἀπὸ τὸν διάβολο ἢ ἀπὸ

προσωπικούς λογισμούς και έπιθυμίες. Κι όμως, ιδιαίτερα οί άγιοι, είναι πολύ «κουμπωμένοι» άπέναντι στα όνειρα. Η ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ, τούς κάνει νά είναι πολύ έπιφυλακτικοί. Νά μὴν έμπιστεύονται τόν λογισμό τους. Ξέροντας άπό πρώτο χέρι τήν πονηρία τοῦ διαβόλου, φοβούνται μήπως κρύβονται δαιμονικές παγίδες πίσω άπό δῆθεν θεϊκά όνειρα. Καί ό μόνος τρόπος για νά ξεφύγει κανείς άπό τics παγίδες τοῦ διαβόλου είναι ή ταπεινοφροσύνη. «Ποιοί είμαστε έμείς λέγει ό άγιος Έφραϊμ ό Σύρος, ποῦ φθάσαμε σέ τέτοια μέτρα άρετῆς, ώστε νά βλέπουμε όπτασίες άγγέλων;»

Όταν, λοιπόν, άγιοι τοῦ ὕψους τοῦ άγίου Έφραϊμ θεωροῦν άνάξιο τόν έαυτό τους νά δοῦν άγγέλους, πῶς τολμάμε έμείς νά θεωροῦμε πολύ φυσικό (!) ότι είδαμε στόν ὕπνο μας τόν Χριστό ή τήν Παναγία; Όταν οί άγιοι όμολογοῦν, με ταπεινώση, ότι δέν μποροῦν νά διακρίνουν, τί κρύβεται πίσω άπό τὸ κάθε όνειρο, πῶς έμείς «κόβουμε τὸ κεφάλι μας», ότι τὸ τάδε όνειρο ποῦ είδαμε ἦταν θεϊκό; Τότε καί ό διάβολος «κόβει τὸ κεφάλι του» ότι δέν έχομε ἴχνος ταπεινώσης. Καί άρα μπορεῖ άνετα με τics παγίδες του νά μάς «χορέψει στὸ ταψί»!

3ο Έρώτημα: ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΕΠΙΦΥΛΑΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΑ ΟΝΕΙΡΑ, ΜΗΠΩΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΦΟΒΟΣ ΝΑ ΘΕΩΡΗΣΩΜΕ «ΔΑΙΜΟΝΙΚΗ ΠΑΓΙΔΑ» ΚΑΠΟΙΟ ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ ΟΝΤΩΣ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΕΟ; ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΑΓΕ ΑΜΑΡΤΙΑ ΝΑ ΜΗ ΔΩΣΩΜΕ ΣΗΜΑΣΙΑ ΣΕ ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΜΑΣ ΜΕΤΑΦΕΡΕΙ ΕΝΑ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ; ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ «ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΑ ΞΕΡΑ ΝΑ ΚΑΨΩΜΕ ΚΑΙ ΤΑ ΧΛΩΡΑ»;

Άπάντηση: Ό άγιος Άντώνιος μάς έγγυάται, ότι, αν μαζί με τὰ ξερά (δαιμονικά) κάψουμε καί μερικά χλωρά (θεϊκά) όνειρα, (άπό φόβο μήπως πέσωμε σέ δαιμονική παγίδα), δέν πρόκειται νά θυμώσει ό Θεός μαζί μας! Καί μάς τὸ έξηγεῖ με ένα ώραιότατο παράδειγμα:

Ένας νοικοκύρης, μετὰ άπό μακρινὸ καί πολυχρόνιο ταξίδι, γυρίζει στὸ σπίτι του. Είναι νύκτα. Σκοτάδι. Χτυπάει τήν πόρτα καί φωνάζει στὸ θυρωρὸ νά τοῦ άνοίξει. Ό θυρωρὸς όμως δέν πείθεται στήν φωνή τοῦ άφεντικοῦ του. Καί ΔΕΝ ΤΟΥ ΑΝΟΙΓΕΙ. Φοβᾶται μήπως είναι κάποιος άλλος, ποῦ προσποιεῖται τήν φωνή τοῦ άφεντικοῦ του, για νά τόν έξαπατήσει: νά καταφέρει νά μπεῖ μέσα καί νά κλέψει.

Όταν λοιπὸν ξημερώσει, πῶς θὰ φερθεῖ τὸ ἀφεντικὸ στὸν πιστὸ θυρωρό; Ὅχι μόνο δὲν θὰ τὸν τιμωρήσει ποὺ δὲν τοῦ ἄνοιξε, ἀλλὰ καὶ ΘΑ ΤΟΝ ΕΠΑΙΝΗΣΕΙ! Θὰ τοῦ πεῖ «μπράβο»! Γιατί κι αὐτὴ ἀκόμα τὴν φωνὴ τοῦ κυρίου του, τὴν θεώρησε πλάνη, ἀπὸ φόβο μήπως μπεῖ κάποιος κλέφτης. Ἐπομένως, ὅταν δὲν δίνωμε σημασία ἀκόμη καὶ σὲ ὄνειρα ποὺ μᾶς φαίνονται 100% θεϊκά, ὄχι μόνο ΔΕΝ ΑΜΑΡΤΑΝΟΜΕ, ἀλλὰ θὰ ἀκούσουμε ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ «μπράβο» γιὰ τὴν ταπείνωση καὶ τὴν προσοχή μας!

Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ ἀναρωτιέται κανεὶς: Ἄραγε σὲ ποιά ἄλλα ὄνειρα θὰ ἄξιζε νὰ δώσει κανεὶς σημασία; Ἀφοῦ οὔτε στὰ ὄνειρα ποὺ μᾶς φαίνονται 100% θεϊκὰ δὲν πρέπει νὰ δίνει κανεὶς σημασία, μήπως πρέπει ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ὄνειρα νὰ τὰ πετᾶμε στὸ καλάθι τῶν ἄχρηστων; Ἀλλὰ ἄς διατυπώσωμε καὶ ἓνα τελευταῖο ἐρώτημα, ποὺ μερικοὶ τὸ χρησιμοποιοῦν σὰν ἐπιχείρημα πίστεως στὰ ὄνειρα.

4ο Ἐρώτημα: ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΑΙΜΟΝΙΚΟ ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ ΒΓΗΚΕ ΑΛΗΘΙΝΟ; ΜΠΟΡΕΙ ΑΡΑΓΕ Ο ΣΑΤΑΝΑΣ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ;

Ἀπάντηση: Τίποτε δὲν προγνωρίζουν οἱ δαίμονες, βεβαιώνει ὁ ἅγιος Ἀντώνιος. Ἀπλῶς ἀπὸ αὐτὰ ποὺ βλέπουν καὶ ἀκοῦνε ὑποπτεύονται καὶ συμπεραίνουν αὐτὰ ποὺ πρόκειται νὰ συμβοῦν. «Ρίχνουν στὰ ἄδεια γιὰ νὰ πιάσουν στὰ γεμάτα». Τί τὸ σπουδαῖο, δηλαδή, ἂν δοῦν κάποιον νὰ ἐτοιμάζεται νὰ μᾶς ἐπισκεφθεῖ, καὶ νάρθουν αὐτοὶ νωρίτερα νὰ μᾶς τὸ σφυρίξουν; Οἱ δαίμονες ΜΟΝΟ αὐτὰ ποὺ βλέπουν, τὰ ἀρπάζουν σὰν κλέφτες, καὶ σὰν κατάσκοποι τρέχουν γρηγορώτερα καὶ μᾶς τὰ ἀναγγέλλουν!

Ἐξ ἄλλου παρόμοιες προγνωστικὲς ικανότητες ἔχουν καὶ οἱ γιατροὶ σχετικὰ μὲ τὴν ἐξέλιξη μιᾶς νόσου, καὶ οἱ μετεωρολόγοι σχετικὰ μὲ τὴν ἐξέλιξη τοῦ καιροῦ. Πηγὴ ὅμως τῆς πρόγνωσής τους δὲν εἶναι κάποια μυστικὴ ἀποκαλυπτικὴ δύναμη, ἀλλὰ ἡ παρατήρηση καὶ ἡ πείρα παρόμοιων καταστάσεων. Καὶ ὁ διάβολος εἶναι ἀτσίδας καὶ στὰ δύο. Καὶ στὴν παρατήρηση τῶν σφαλμάτων μας, καὶ στὴν τεράστια πείρα τῆς ἀφέλειάς μας καὶ τῆς ἐπιπολαιότητος, μὲ τὴν ὁποία ἀντιμετωπίζουμε τὰ προβλήματα τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἄρα, ὁ διάβολος δὲν μπορεῖ νὰ προβλέψει τὸ μέλλον. Ἀπλῶς προσπαθεῖ ρίχνοντας ἄδεια (δηλαδή μὲ κάποιες εὐλογοφανεῖς «προβλέψεις») νὰ πιάσει γεμάτα (δηλαδή νὰ κερδίσει τὴν ἐμπιστοσύνη τῶν ἀφελῶν ἀνθρώπων). Καὶ ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, ποὺ δὲν τοῦ ξέφευγε κανένα τερτίπι τοῦ διαβόλου, καταλήγει στὴν ἐξῆς συμβουλή:

«Ἀκόμη κι ὅταν οἱ δαίμονες μᾶς λένε κάτι γιὰ τὸ μέλλον, ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ νὰ τοὺς ἀντικρούουμε καὶ νὰ τοὺς ἀνατρέπουμε ΜΕ ΤΗΝ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΜΑΣ καὶ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΜΑΣ. Γιατί, ἀπλούστατα, δὲν ἔχομε τὴν ἀνάγκη τους!».

Ὅποιος ἔχει τὴν ἀνάγκη τους, ἄς δέχεται ὅ,τι τοῦ σφυρίζουν στὰ ὄνειρα. Καὶ ἄς

τοὺς συμβουλεύεται μέσω τῶν μέντιουμ καὶ τῶν ἀστρολόγων! Μόνο πού ἔτσι παύει νὰ εἶναι « δοῦλος Χριστοῦ»! Καὶ γίνεται παίγνιο (κοινῶς «κλωτσοσκούφι») τῶν δαιμόνων!

Μετὰ τὰ ὅσα ἀναφέραμε παραπάνω, ἀβίαστα βγαίνει τὸ συμπέρασμα ὅτι: Η ΠΙΣΤΗ ΣΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ὄχι μόνο ΔΕΝ ΩΦΕΛΕΙ ΣΕ ΤΙΠΟΤΕ, ἀλλὰ καὶ ΚΡΥΒΕΙ ΤΕΡΑΣΤΙΟΥΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ.

Τὰ μόνα ὄνειρα πού ὠφελοῦν, λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, εἶναι τὰ ὄνειρα πού μᾶς θυμίζουν τὴν Μέλλουσα Κρίση. Τὸ φοβερὸ Δικαστήριό τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ καὶ αὐτά, ἂν ἀντὶ νὰ μᾶς παρακινοῦν σὲ περισσότερη μετάνοια μᾶς ὀδηγοῦν σὲ ἀπόγνωση, πρέπει νὰ τὰ περιφρονοῦμε. Καὶ νὰ μὴ τὰ πιστεύουμε.

Νὰ προσθέσουμε καὶ κάτι τελευταῖο: Δικαιολογεῖται κάποια προσοχή σὲ κάποια ὄνειρα, μόνο ὅταν ἐπαναληφθοῦν ἀρκετὲς φορές. Ἀλλὰ καὶ τότε δὲν προσπαθοῦμε νὰ τὰ ἐρμηνεύσουμε μόνοι μας, ἢ μὲ τὴν βοήθεια τῆς γειτόνισσας! Ἀλλὰ τρέχομε νὰ τὰ θέσουμε στὴν κρίση τοῦ πνευματικοῦ μας πατρός.

Πρέπει κάποτε νὰ καταλάβωμε, ὅτι: Ἄν σὲ ὅλα τὰ πράγματα ἐπιτρέπονται αὐτοσχεδιασμοί, στὸ μόνο πού ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΝΑ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΥΜΕ, εἶναι ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΜΑΣ ΖΩΗ. Καὶ μάλιστα ὅσο ζοῦμε στὴν «νύκτα» τῆς παρούσης ζωῆς, πού εἶναι πολλοὶ οἱ κλέφτες πού θέλουν νὰ μᾶς «ληστέψουν»! . .

Πηγή: agiazoni.gr